

Zer dira kolonia israeldarrak?

Hebron inguruko kolonia batetik irtetea hil zituzten hiru gazte israeldarren kasuak mendeku politikari ateak ireki dizkio: ehunka hildako eta milaka zauritu eragin ditu Israelgo armadaren azken operazio militarrek. Eta sorburuan kolonien arazoa agertzen zaigu.

| AXIER LOPEZ RODRIGUEZ |

ISRAELEK okupatutako lur palestinarretan eraiki dituen bizitokiak dira koloniak. Bertan juduen komunitateak bizi dira. Txalet-multzo itxurako gotorleku armatu hauek Nazio Batuen Ginebrako Hitzarmena urratzen dute. Militarki okupatutako lurretara herritarrek eramatea zehazki debekatzen badu ere, Israelek guztiz kontrakoa egin du 1967ko gerran Zisjordanian okupatu zuenetik.

EPA/ ABIR SULTAN

Har Homa koloniaren eraikuntza, Jerusalem ekialdean.

Eta Israelen derrigorrezkoa den hiru urteko zerbitzu militarra egitetik salbuetsita daude.

Kolonoek bakarrik erabil dezaketen 200 kilometrotik gorako errepide sarea eraiki dute lur palestinarretan. Koloniak eta kolonoak babestea helburu bakarra duten Israelgo armadaren milaka soldadu daude Zisjordanian. *Checkpoint*ak, gaueko etxeratze-aginduak, kargurik gabeko atxiloteta prebentiboak eta bestelako murrizketa andana dira

aginte militarren ondorioak palestinarrentzat.

Zergatik aritu nazioarteko legearen kontra?

Herrirka horien eraikuntzaren bitartez lurren gaineko jabetza ziurtatu nahi du Israelgo Gobernuak; etorkizunean bake-akordiorik balego horrek suposatuko lukeenari aurre hartuz. Kolonien eraispena izan da palestinarrekin bake-hitzarmenik ez lortzeko arrazoi nagusietako bat. Israelek presionatzeko duen karta bat da: akordio guztiek kolonien bizi-erapena jaso behar dute. Palestinarrak, jakina denez, diote ezinezkoa dela Israelek *de facto* indarrez okupatuta duen lur baten gainean negoziatzea. 1993ko Osloko negoziazioen hastapenetik hona Palestinako lurretan bizi diren kolono israeldarren kopurua bikoiztu egin da. Gaur egun, milioi erdi inguru kolono daude.

Zerk bultzatu du norbait lege kanpoko zonalde militarizatu batean bizitzera?

Arrisku horiek hartzeko prest diren argudio nagusia erlijioa da. Jainkoak judutarrei han bizitzeko esku-

bidea eman diela uste dute kolonoek. Halere, badira ulerterrazagoak diren beste arrazoi batzuk ere: Kolonoek zerga txikiagoak ordaintzen dituzte. Etxebizitzarako eta kredituak lortzeko laguntza bereziak dituzte. Enpresek hobariak jasotzen dituzte kolonietan egoitza jar dezaten. Laguntza hauei esker lan eskaintza handia dago kolonietan eta, paradoxikoa bada ere, kolono enpresariak palestinarrei lana ematea beste biderik ez dute.

Bestetik, kolonien %75 (360.000) ultraortodoxoa da. Beraz, laguntza orokorreki gehitu behar zaizkie erlijio-komunitate horrentzat espresuki dauden aparteko laguntzak. Ultraortodoxoen komunitateetan hamarretik seik ez du lan egiten. Torá, haien liburu sakratua ikastera dedikatzen dira eta hilero 500 euroko pentsioa jasotzen dute. Umeentzako laguntza berezia ere jasotzen dute. Kontuan hartu behar da familia ultraortodoxoek, batez beste, bost eta zazpi seme-alaba artean izaten dituztela.

Gatazkaren konponbideari eta balizko Palestinako Estatu baten sorrerari nola eragiten dio?

Zisjordanian gaur egun *gruyère* gazta baten modukoa da; elkarren artean deskonektatuta bizi diren zonalde txiki askok osatutakoa. Koloniek Zisjordanian lurraren %3 okupatzen badute ere, errepideek, base militarrek, *Checkpoint*en, Harresiaren eta gainerako segurtasun zonaldeen inguruko azpiegiturek lurren %40 hartzen dute.

Urteak joan, urteak etorri bake negoziazioak hasi, gelditu, bertan behera utzi eta berriz hasten dira. Bien bitartean, errealtatea da Israelgo Gobernu geroz eta lur gehiago kentzen ari zaiela palestinarrei. ■

argia.com Gaiari buruzko bideoa ikusgai duzu gure webguneko multimedia kanalean.

